

TYÖLÄISNAINEN

SOSIALIDEMOKRATISEN NAISLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

Tilaushinnat Suomessa:

Koko vuosi	Smk. 4: —
Puoli »	» 2: —
Yksityisnumeroita	» —: 10
Amerikassa koko vuosi	1 doll. 25 cent.
» puoli »	» 65 »
Venäjällä koko vuosi	1 rupl. 75 kop.
» puoli »	» 90 »

Vastaava toimittaja:

MIINA SILLANPÄÄ

Toimittaja:

HILJA PÄRSSINEN

Osoite Helsinki, Eläintarha 14

3 vuosikerta

Ilmestyy Helsingissä kerran viikossa

Konttori: Helsinki

Sirkusk. 3. Avoimna klo 9—1, 4—7.

Puhelin 56 59.

Siviiliavioliitto.

Mikä on tuo outo liitto?

Siviiliavioliitto on samanlainen liitto miehen ja naisen välillä kuin kirkollinenkin, ero vain siinä, että edellisen wahwistaa „maallinen“, jälkimmäisen „hengellinen“ wirtamies eli pappi. Wahwistusluwuisia on tietenkin eroa, kun tawallinen s: wirtamies ei papin tawalla jekoita mutaan asiaan kuulumattomia, kuten kehoituksia waimowäelle kuulaisuuteen, hedelmällisyyteen y. m. j. Se mikä liiton päteväksi tekee, on molemmin puolin lausuttu selwä tahto, aiwan kuin kirkollisessakin wahwistuksessa. Awioliitto, niin papin kuin maallikonkin edessä wahwistettu, on yhteiskunnallinen asia, yhteiskunnallinen sopimus, waikka kirkonmiehet owat siitä koettaneet muuta wärfätä.

Mutta sehän on julkijumalaton liitto!

Näin kuulee usean lausuwan. Niiden waralle katselin jumaluusopin professorin Rosenqwistin kirjoitusta jumaluusopillisessa aikatauskirjasja, jossa hän sanoo:

Raamattu ei sijällä minfäänlaiaja wiittauksia awioliittoon menon muodosta. — — — Kristus ei wahwistanut mitään muotoa awioliittoonmenolle. Emme löydä jälttä wanhasja emmekä uudesja testamentisja kirkollisesta wihtimisestä.

Awioliitto Kristuksen jälkeen.

Ei kulunut kuitenkaan kauan, ennenkuin ihmiset rupejwat käyttämään wihtimistä naimisiin mennessään, tämän kuitenkaan alusja waikuttamatta mitään liiton laillisuuteen. Wasta lähes tuhannen vuotta jälkeen Kristuksen, w. 893 tuli wihtiminen pakolliseksi Stä-Rooman waltakunnasja, Länsi-Euroopasja se tapahtui wieläkin myöhemmin, w. 1563.

Uskonpuhdistajat eiwät pitäneet wihtimistä wälttämättömänä. Lutherus esim. erweli, että „niin monta kuin on maata, niin monta on tapaafin“. Koska awioliitto ja hää owat maallisia ajiota, ei hengen miesten ja kirkon palwelijain ole jekaannuttawa näihin, waan annettawa kunfin waltion pitää tapansa ja tottumuksensa. Wihtimistä hän tyllä piti kauniina kristillisenä tapana.

Luterilaisisjakin waltioisja tuli kuitenkin wihtiminen wähitellen pakolliseksi ja niinpä jonkun ajan perästä oli kirkollinen wihtiminen kauttaaltaan wälttämätön ja aiwan laillinen awioliiton menomuoto. Tätä ei kesännyt sentään kauan. Erinäisistä syistä ilmeni taas tarwe ihmisille saada

mennä awioliittoon ilman määrättyjen pappien wälitystä. S: awioliitto alkoi woittaa alaa yhä enemmän ja enemmän, enjin waillinaisena sittemmin pakollisena.

Niinpä jo w. 1580 omafuttiin s: awioliitto wapaaehtoisena parisja Manfomaiden maafunnasja, laajeten w. 1756 koko maata käsittäwäksi muuttuen jo w. 1795 pakolliseksi. Wapaaehtoisena se hywäksyttiin Ranskasja w. 1787 reformeratuille, 1792 muutettiin kaifille pakolliseksi. Sakasja hywäksyttiin tyjeesjä olewa awioliiton wahwistamistapa muutamin paifoin 1800 luwun puoliwälisjä pakolliseksi ja koko waltakuntaa käsittäwiksi se tuli w. 1875. Sweitsji sai pakollisen s: awioliiton w. 1874, Unfari w. 1894.

Tätä nythä on pakollinen s: awioliitto woimassja Manfomaisja, Ranskasja, Belgiasja, Italiasja, Sakasja, Ruomaaniasja, Sweitsjisja ja Unfariisja. Näisjä maisja on niinmuodoin kaiffien wahwistettawa liitonja siwiliwirtamiehen wälityksellä. Näin ei ole kuitenkaan laita kaiffialla. On waltioita, joisja kansalaisilla on walta walita, halua watto käyttää pappia waifo siwiliwirtamiestä, sellainen on Englanti. Pohjois-Amerikan Yhdyswallat suowat eri waltioilleen wapauden järjestää awioliittolainsäädäntöjä itse näisest. Ja niin on toisjsja waltioisja wallalla walinnainen s: awioliitto, toisjsja taas wallan wapaa, niin että jo keskinäinen selwä suostumus tekee awioliiton pätewäksi. Skotlannin lainsäädäntö on yhden mukainen wiimemainitujen kansja.

Kolmanteen ryhmään kuuluwat ne waltiot, joisja s: awioliitto on sallittu wain hätäwaraisena, erikoisjsja poikkeustapauksjsja. Mainitsemme Itäwallan, Espanjan, Tanskan ja Norjan. Ruotsi kuului myöskin näihin asti tähän ryhmään, waan sanomalehdisjä olleen uutisen mukaan on siellä siirrytty tämän wuoden alusta walinnaiseen s: awioliittoon.

Alnoastaan Wenäjä, Serbia, Kreikka ja — Suomi, owat nythään maita Euroopasja, joisja siwiliawioliitto ei ole misjään muodosja tunnustettu. Kuten tunnettu ei Suomesja ole warfinaista s: awioliittoja laisjnfään. Kuitenkin on wiime aikoina Rifoslain nojalla wahwistettu awioliittosopimuksja.

W. S.

Miten palvelijain ammatti voitaisi kehittää todelliseksi ammatiksi?

Meillä jokaisella on kokemusta siitä, että palvelijat eiwät ole ammatilaisia sanan warfinaisessa merkityksessä. Mitään ammatitaitoa ei heille opeteta ennen ammattiin

ryhtymistään, sillä kaikki katsovat, että niitä töitä, joita palvelijat tekivät, osaa jokainen, ja mitä ei osaa, opettaa isäntäväki. Siksi palkollisia myös halveksitaan ja siksi palkollisammattiin niin epämieluisasti antaudutaan, ja jos vaan on saatavissa jotain muuta tointa, niin palkollisammatti jätetään. Tilastot todistaakin, että palkollisammattilaisten luku vuosi vuodelta vähenee.

Juuri se seikka, että palvelusammattissa ei ole mitään yhteistä varsinaisista oppisuunnitelmaa, ei oppi-asteita tekee sen, että palvelija ei koskaan voi sanoa, että hän on täysin oppinut, koska hän tullessaan uuteen taloon kohtaa aiwan uuden järjestelmän, jota hän ei ole ennen oppinut.

Että palkollisammattisakin on muutos parempaan päin menossa, todistaa se, että jo nyt on olemassa kouluja, joissa opetetaan ammattitaitoa palkollisammattilaisille, kuten lapsenhoito-, keitto- ja karjanhoitoalalla. Vaikka näitä kouluja on niin vähän, että nämä muutamat eivät ehdi valmistaa kun vähäsen määrän oppilaita, ei merkitse mitään itse periaatteeseen nähden, sillä tunnetusti maksetaan näille koulutetuille niin lapsenhoitajille kuin keittäjille että karjanhoitajille noin kaksi kertaa suurempi palkka kuin saman työn tekijälle ilman kouluoppia, ja entä kohtelu sitten? Näkyy aiwan selvästi, että kun tiedetään työntekijän omaavan jonkun verran n. s. siivistystyötä ja perusteellisempaa ammattitaitoa, on kohtelu myös heti toisenlaisista. Jota alhaisemmalla siivistystakannalla työntekijä on, sitä huonommin häntä kohdellaan, ja jota raskain työ, sitä vähemmän siitä maksetaan. Työpäivän pituuden määräävät samat lait. Ammattioppineet eivät alistu rajattoman pitkään työpäivään, vaan vaativat määrätyn työntekoa warten.

Palvelusammatti nykyisessä muodossaan ei ole mitään tulevaisuuden ammatti, ja on aiwan selvää, että tulevaisuudessa, jolloin tasa-arvoisuusperiaatetta ryhdytään toteuttamaan, katsotaan ihmisarvoa alentavaksi jos yksilö antautuu n. s. mukawuuspalvelijaksi, jolla ei ole muuta tarkoituspäätä, kuin jonkun toisen yksilön mielitekojen ja mukawuuden täyttämisen. Että silti tullaan tarwittamaan keittäjiä, tarjoilijoita, lapsenhoitajia, karjakoita y. m. on luonnollista, mutta silloin tulee nämä toimet muodostumaan ammattiksi. Työn jako on luonnollinen seuraus kehityksessä ja tämän jaon perustalla tarwitaan eri ammattilaisia, jotka näitä toimia ottavat tehdykseen. Onhan aiwan luonnollista, että naisen wapautuminen ei koskaan tule tapahtumaan täydellisesti ennenkuin talousalalla tulee tapahtumaan wallankumous, opitaan yhteistoiminnan avulla yksintertaistuttamaan ja yhdistämään kaikki ne taloustoimet, jotka nykyään sitovat naisen kokonaan kodin orjaksi. On hywin luultavaa, että perheet, jotka asuwat lähelläin, eivät tulevaisuudessa pidä eri taloutta, vaan perustawat yhteisen. Onhan aiwan järjetöntä, että kaksikymmentä perhettä, jotka asuwat samassa rakennuksessa, jokainen pitää omaa ruokataloutta ja jokainen ostaa erikseen ruokansa ja laittaa sen erikseen, silloinhan jokaisella näillä kahdeksakymmenellä perheen äidillä on työtä koko päivänsä ja jokaisen perheen talous tulee werrattain kalliksi, jos sitä wastoin talous on yhteinen, niin ruoka ostettuna yhteisostolla tulee suhteellisesti helpommaksi ja pari henkilöä woiwat helposti tehdä sen kaiken, mitä 20 perheen kodeissa on tähän saakka tehty. Onhan luonnollista, että näin meneteltynä on työtä vaan joku 10:nes päivä ja muut päivät ovat wapaita. Näin ollen jäästyy työwomaa ja keittäminen, joka tulee tapahtumaan keittusesteissä, muodostuu tärkeäksi ammattiksi ja jonka tekijäin täytyy saada erikoista ammattitaitoa. Samoin on lapsenhoitajien ja tarjoilijain laita, samoin maanwiljelysammattin ja karjanhoidon alalla j. n. e. ja kun kerran ruwetaan näitä toimia katsomaan niin tärkeiksi, että niitä warten ryhdytään perustamaan kouluja, niin on luonnollista, että työntekijäin arwo myös kohoaa. Jos tarwitaan ruokaa aamulla aikaiseen ja illalla myöhään, niin silloinhan woi olla toinen

henkilö aamupäivän ja toinen iltapäivän työssä. Samaa periaatetta noudattamalla lasten hoidossa päästään siihen, että yhden henkilön ei tarwits waluoa koko öitä ja samalla olla päiwätkin työssä, joka on liitaa.

Näin ollen työpäivän lyhennyswaatimus woiadaan toteuttaa ja sen avulla wälttää sitä työttömyyttä, minkä muutoin parantunut työteknikka synnyttää. Ja kuinka tärkeää on työpäivän lyhentäminen työntekijäin ruumiillisen ja henkisen hywinwoinnin kannalta, käsittäwät työläiset tyllin hywin.

Palvelijat siinä merkityksessä, kun ne nykyään ymmärretään, tulewat kehityksen pakoista katoamaan, mutta niiden tilalle tulee muodostumaan uusi ammattikunta, joka toimii samoilla toimialoilla mutta uudesti järjestäytyneinä ja itsenäisinä ammattilaisina.

Palvelusammattia on ruwettava johdonmukaisesti kehittämään, ja ensimmäisiä ehtoja siinä on, että ruwetaan jyrkemmin kun ennen waatimaan ammattikouluja perustettawaksi eri paikkakunnille maata ja koulut on tehtäwä maksuttomaksi, jotta köyhätkin owat tilaisuudessa niissä käymään.

Palvelijoista tulee muodostumaan erikoisia ammattihaaroja kuten metalliteollisuusalalla, siellä on wilaarit wäksisevät, lätkki- ja peltisevät, walurit, sorwarit y. m. Samoin tulee palvelijoista muodostumaan eri ammattikuntia, sillä työnjako tulee itsestään olojen kehityttyä muodostamaan uudet olot ja määräämään työtawat: Ehdotan sen wuoksi, että:

Palvelijain ammattitaidon kohottamiseksi on jyrkästi waadittawa kuntia perustamaan riittäwä määrä senlaisia ammattikouluja, joissa opetetaan palvelijain ammatissa tarwittawaa ammattitaitoa.

Uskontorikoksien syyteistä.

Meidän vanhoilliset lehtemme owat waatineet yleisiä syyttäjiä puolustamaan Jumalan pyhää sanaa, painoylihallitus on ryhtynyt virkansa puolesta toimiin ja alistanut kysymyksessä owelat rikokset tuomiokupitulin harkittaviksi. Tuomiokapituli on päättänyt nostaa syyteen erään Ilmari Kannon kirjoittaman »lastun» johdosta, joka on ollut painettuna Lahden lehdessä, Raivaajassa. Tämä lyhkäinen lastu kosketlee tunnettua kertomusta Herran vierailusta Abrahamin luona. Syyksi syytteeseen ilmoitetaan, että Jumala tässä lastussa on kuvattu inhimillisillä ominaisuuksilla varustetuksi; siis Jumalan ilmeinen pilkka.

Katsotaan mitä raamattu tästä kohtauksesta mainitsee.

Abraham, tervehdittyään ja kumarrettuaan Herraa, sanoo: »ja sallikaat tuottaa vähä wettä pestäksenne teidän jalanne ja lewähtäkää teitäne puun alla. Ja minä tuon teidän eteenne kappaleen leipää, wirtwoitaaksenne teidän sydäntänne ja sitte menkää; sillä sentakia te poikkessitte teidän palvelijanne tykö. Ja he sanoivat: tee niinkuin sinä olet puhunut. Niin Abraham riensi majaan Saaran tykö ja sanoi: riennä sinuas ja tuo kolme mittaa sämpylä-jauhoja, sotke ja leivo kaltiaisia. Ja Abraham juoksi karjan tykö, ja toi nuoren ja kauniin vasikan ja antoi palvelijallensa, joka riensi valmistamaan sitä. Ja hän toi woiita ja maitoa ja vasikasta, jota hän valmistanut oli ja pani heidän eteensä; ja hän seisoi heidän edessänsä puun alla ja he söiwät».

Kertomus on itsessään oiwallinen; on näkewinään Abrahamin liehuvan rakasten vierastensa kestitsemiseksi parhaimpansa mukaan. Kianto ei ole woinut woiittaa raamattua draamallisessa tyyliässä, mutta — ei myöskään pilkkaawassa.